

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 23 106
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 570502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

opm. X 196 d. Ojz.
Wenowite VI 03
J.H.

Grudziądz
„Pota”
++ Bielska Regina
z d. Walicka
K: 224/224 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Bielska Regim
Y: *K: 224/224 Pom.*
Gudziolski, Iota

I./1. Relacja *k. 2 s. 1-3*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora *k. 2 s. 1-2*

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące delatora

II. Materiały uzupełniające relację *k. 1 s. 1*

III/1. Materiały dotyczące rodziny relatora

III/2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r.

III/5. Inne

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne : *k. 8*

VI. Fotografie *brak*

I.1. Relacja - Bielsko Regime

1. Relacja A. Marszewskiej dotycząca działalności Reginy Bielskiej,
spisana 1. III 1977, rękopis

k. 2 s. 1-3

Relacja

o mieszkającej już uczestniczącej walc
o niepodległość (Kuzinej) Regimie Bielskiej

- Ad I. ¹⁾ Bielska Regina z d. hr. Walińska
- 2) Urodzona 5. maja 1886 r. z Siesho -
wisch por. Kobryń. Zmarła
++ po wojnie z Gnidrigdru z 1966 r
- pochowana na cmentarzu w Gnidr.
 - 3) ojciec Steinsten - matka Maria
z d. Wistocka
 - 4) Utrzymywała siebie i siostrę matkę
sterankę z lekami języka francuskiego.
 - 5) Konserwka pensji "Sacre Coeur" z Paryżu
- była serwanta. Była gorącą patriotką
osobą k. inteligentną, umiała przy-
stosować się w życiu do najgorszych
warunków. Wstąpiła, jako moja
bliska znajoma do naszej organi-
zacji "Rota" i obie zajmowały się
się rozporządzeniem wiedo-
mości, mogły podtrzymać
w niewoli rodaków na duchu,
przez kolportaż ulotek pisanych
na maszynie przez Kalkę. Istnie-
nie chodziło nam o powstrzymanie Polaków
od podpisania "Volkslisty".
 - 6) Była samotna - syn Steinsten Bielski
po kontuzji crenki w czasie działań
wojennych przebywał w Ameryce.
Adres nie znany.

- 2 -
- Ad III. 1) nie pracowała zawodowo - utrzymywała siebie i matkę do chwili aresztowania ze sprzedaży rzeczy wartościowych i udzieleniem lekcji języka francuskiego.
- 2) Wstąpiła do organizacji "Rota" w styczniu 1940 r.
- 3) Organizacja, założona przez Tadeusza Śnieżego liczyła 100 osób i dążyła do zdekonspirowania jej przez zdradę Alfonsa Lipowickiego do chwili aresztowania wszystkich członków, t. j. do dnia 2. września 1940 r. Czyniła jako kolportorka biuletynów.
- 5) Aresztowana dn. 2. września 1940 r. przez gendarmów "gestapo" - przebywała w więzieniu śledczym w Górnym Brzegu 1½ roku.
- Po rozprawie przed Sądem Wojeńskim w dniu 9. IX. 40. zatwierdzony jej w poczet kary areszt, zwolniona została z dnia 27. IX. 1941 r.

Ad IV.

Po wyjściu żyła samotnie, korzystając z pomocy Opieki Społecznej, mieszkała przy ul. Pułaskiego 30 m 4 w Górnym Brzegu. Stan jej zdrowia ulegał stalemu pogorszeniu i zmarła w "Domu Opieki" przy ul. Perkowej w wieku 80 lat, była członkinią Związku.

AD V.

- Historię "Roty" oraz jej etykiety omawia
- 1) Praca zbiorowa Polsk. Zw. Zschodn. p. t. "Pomoc z walce z niemczyzną" wyd. z 1946 r. z Bydgoszy (na str. 50-60 "Pomoc walczącej" podano na podstawie "nie oryginalnych niemieckich dokumentów akt oskarżenia Rejimy Bielskiej pod poz. 35
 - 2) Z dziejów okupacyjnych "Gudriędrę" ("Rozmiki Gudriędrki") wyd. przez Polskie Towarzystwo Historyczne przy współudziale Zakładu Historii Pomorsze Instytutu Historii Polskiej Szkoły Kadencji, Gdansk, Wydawn. Pomorskie

Relację opracowaną wespół z Towarzystwem z celi więziennej - dwuletnie
 z wojny (z przed wojny)
 Anna Marszałka I. woto Koprowska
 zam. z Gudriędrę

Zgodnie powyższej relacji stwierdza
 Anna Marszałka

Gudriędr, dnia 1. marca 1977 r.

1/2. Dokumenty dotyczące reletora:
- Bielska Regime:

1. Zarządzenie w sprawie karnej przewoźco
studentowi J. Kaube oraz..., kserokop.
oryg. w j. niem. w polskim tłumacze-
nieniu

lc. 2 s. 1-2

V e r f ü g u n g .

I. In der Strafsache gegen den Studenten Tadeus K a u b e und 48 Andere ist Termin zur Hauptverhandlung vor dem 1. Senat des Reichskriegsgerichts in Graudenz, Amtsstraße 19/21/23, Zimmer 24, I. Obergeschoß, auf

D i e n s t a g , den 9. September 1941, vorm. 9.30 Uhr
und folgende Tage

anberaumt.

II. Als Verteidiger von ^{Amts}wegen werden gemäß § 72 KStVO. beigeordnet:

1) - 5) pp.

6) den Angeklagten Bonifazius B a n a s z e w s k i, Fürstin Regina B i e l s k a, Anna K o p r o w s k i, Franz G r u d z i n s k i, Edmund K u i c h, Adalbert Z i e n t a r s k i,
der Rechtsanwalt Dr. Erich R i c c i u s, Berlin SW. 61,
Belle Allianceplatz 2, Tel.: 17 33 02;

7) pp.

III. - VII. pp.

Der Präsident
des Reichskriegsgerichts
als Gerichtsherr

gez. Bastian

Admiral.

Der Oberreichskriegsanwalt
Im Auftrage

gez. Schrag

Oberstkriegsgerichtsrat.

An den

Untersuchungsgefangenen Adalbert Z i e n t a r s k i
z. Zt. im Gerichtsgefängnis

M a r i e n b u r g

2

**TLUMACZENIE
z języka niemieckiego**

Krajowy Sąd Wojenny
- StFL/RKA / I 1054/40 -

Odpis!

B-erlin-Charlottenburg 5, dnia 31.7.1941.r.
ulica Witzlebenstrasse 4-10 - Tel.30 06 81

Z A R Z A D Z E N I E

- I. W sprawie karnej przeciwko studentowi Tadeuszowi KAUBE,
oraz 48 innym, został wyznaczony termin do rozprawy głównej
przed I. Senatem Krajowego Sądu Wojennego w Grudziądzu, ulica
Sikorskiego 19/23 pokój 24/I. piętro na dzień - - - -
wtorek, dnia 9. września 1941. przedpołudniem godz. 9,30 mi
nut, oraz następane dni. - - - - -
- II. Jako obrońcy z urzędu zostali zgodnie z § 72 Wojennego
Kodeksu Karnego przydzieleni: - - - - -
- 1/ - 5/ pp. - - - - -
- 6/ - Oskarżonym: Bonifacemu Banaszkowskiemu,
Księżnej Reginie Bielskiej, -
Annie Koprowskiej, - - - - -
Franciszkowi Grudzińskiemu,
Edmundowi Kuichowi, - - - - -
Wojciechowi Ziętarskiemu, -
adwokat Dr. Erich Riccius, Berlin SW.61, ulica
Belle Allianceplatz 2, Tel. 17 33 02. - - - - -
- 7/ pp. - - - - -
- III.- VII. pp. - - - - -

Krajowy Nadprokurator Wojenny

Z pol. podpisał S c h r a g
Nadradca Prokuratury Wojennej

Prezydent Krajowego Sądu Wojennego -
jako Przewodniczący Sądu:

podp. Bastian/Admirał

Do
więzienia śledczego Wojciecha Ziętarskiego -
czasowo w więzieniu sądowym
w M a l b o r k u

zgodność tłumaczenia z przedłożonym mi odpisem
w języku niemieckim. -

Grudziądz, dnia 22. marca 1984. r.

Tłumacz przysięgły języka niemieckiego
z siedzibą w Grudziądzu

II. Materiały uzupełniające relacje. - Bielskie Legione

1. Nota biograficzna spisana przez Z. Jlińską, 14 II 1981,
maszynopis. k.1. s.1

-15-

B I E L S K A Regina księżna zd. hr. Wielicka (1886 -) w Siechowicach p. Kobryń, ojciec Stanisław matka Maria zd. Wisłocka. B. ukończyła gimnazjum w Krakowie "taożę Coeus" w Paryżu. W Grudziądzu mieszkała z matką. Syn Stanisław w czasie działań wojennych przebywał w Ameryce. B. w czasie wojny nie pracowała zarobkowo, utrzymywała siebie i matkę ze sprzedaży rzeczy wartościowych. Wstąpiła do tajnej organizacji "Rota" założonej w Grudziądzu przez studentę Tadeusza Kaubego w której działała do 2.VI.1940r. tj. do chwili zdekonspirowania "Roty" przez zdradę podoficera zawodowego Alfonsa Lipowskiego aresztowania wszystkich członków (około 100 osób). Jako członek "Roty" wraz z siostrą Tadeusza Kaubego Anną Koprowską zajmował się kolportażem ulotek pisanych na maszynie. Chodziło o rozpowszechnianie wiadomości, mających podtrzymać na duchu Polaków, przed podpisaniem folklisty. Była gorącą patriotką uziewając przystosować się do najgorszych warunków bytu. Po wojnie była samotnie, korzystała z pomocy Opieki Społecznej m. Grudziądza i zmarła w Domu Opieki w Grudziądzu ul. Parkowa. Była członkiem ZBoWiD.

2

Zbiory E. Zarackiej poz. 224/Pom. - relacja Anny Koprowskiej z 1977r.

Biogram sporządziła Z. Ilińska 14.II.1981r.

TiK: 244/244 Pom. Gudzies

Bielska Regima

V. Karty informacyjne
k. 8

1. ^{1-3/4} 1. 2. 224/Pom 3. 1 Roka' Gmudziogols

4. ⁴ Bielska Regina 5. 2d. Walicka

6. 7. Bielska

8. 9. ur. 5. 5. 1886r. Siechowice
pow. Kobryn

10. Gmudziogols, 11. Areszt. 2. 6. 1940 r.
miesz. Gmudz. Gestapo - rozstrzelany
27. 9. 1941 r.

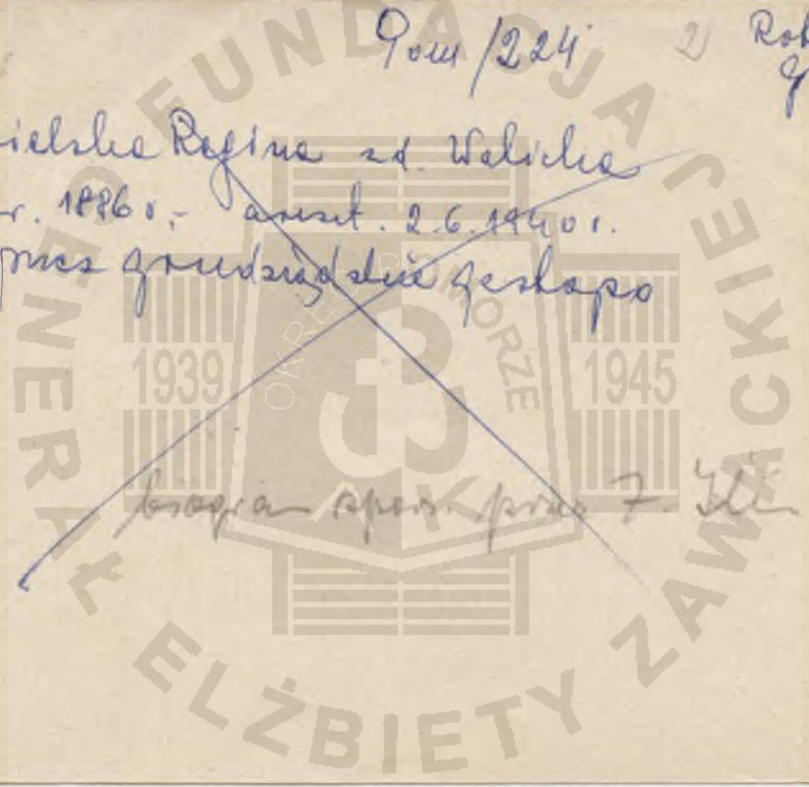
12. Relacja wspomniawyski
 Polny Arny Marszałkiewicz Koubie

9000/224

2) Roba
Grundriß

++ Bielskie Papiery z d. Wolskiej
nr. 18860 - amst. 2.6.1940 r.
pocz. Grundriß st. 7

bracia apok. pros. 7 5/11/40

224

3 Rata
Gondrydz

++ 1966. Brubka Regina 5. Walicka, kwab.
Krzyszna 7 Bielske

6. —————

8. rodzice Stanisław i Maria 9. wr. 5. ⁸² 1886 Siciuchowice
z d. Hastołka pow. Rzeszyń

10. Gondrydz ++ 11. Awent. 2. vi 1940

12. mel. spółnoczestwie. Rofy
Marszałki z d. Kaube

I 1940r. Kolportaż ulotek pisanych na maszynie,
powstrzymanie od podpisywania „Volkslisty”
3 II 1940 aresztowanie w Gundersheim
1 1/2 roku w więzieniu Sledersheim
9 II 41 rozprawa; zwolnienie 27 IX 1941r

strona 2 BOW.D

a

Grudniade
„Rota” 4

Bielska Regina knieina

1939

1945

Nabroia do opzmiraj Patrobynej „Rota”

Zob. T. M: 224 / 833, Tordem Janbe . u II R
Insp. Grudniade

A

Just. Gruciszek
"Lola" 6

Bielska Elana

"Mama Bielska z Roty sypera. Następnie skro-
kene przez Stanisława Kamińskiego, pmbro na
usługi Kontryadu".

Adst. t. xxvii str. 177, vol. Jacek St.

W. 2/85

FUNDACJA
ERAK
LŹBIETY
ZAWACK
Grudziądzki i
"Rota"
Bielska Regima nr. 1086
Ksiazka - zaproszenie do
"Roty"

1939 OKRĘG MORZE 1945
AK
Ob. T. Kaube T. insp. Grudziądzki
DM-97 4/5

Bielska Regina

Grodzińska 8

K-264 / 264 Pom

Informacje o akcji propagandowej mającej na celu
powstrzymanie Rdeklów od upiszwania się na Wdkiostę.

Zob. Muszkiemier u Kuchni Kobiet... 4 str 1
praca magisterska, biblioteka FIAPAK
30.VIII.2005 GK

Bielska Regina

